1 Opening

Jean voorzitter Noël

Goedenavond dames en heren. Welkom bij deze vergadering van de financiële commissie. Het is vandaag 25 juni en acht uur was gepland. We zijn een klein beetje uitgelopen vanwege de perikelen op tv. Ik weet niet precies wat er aan de hand was. Er is gemeld dat mevrouw Fischer onderweg deze kant op is. Meneer Robert van Lieshout is afgemeld. Voor de rest hebben we geen meldingen gekregen. Ik weet niet of er elders nog meldingen zijn. Zo niet, bij deze bijna de opening. Welkom meneer Reina van Vught, onze account dat die er vanavond bij is. Wethouder Schlangen vervangt Rea Paas, omdat wethouder van financiën Jo Paas bij het VNG congres is op dit moment. Mike de Waal ons hoofd afdeling financiën. Nogmaals welkom allemaal. We kunnen gelijk van start. Ik heb één mededeling op voorhand. Dat gaat over agendapunt vier. Met name voor de mensen thuis die online via stream de vergadering volgen. Agendapunt vier wordt besloten behandeld. Dat heeft te maken met de verordening van de financiële commissie. In de vergadering verordening van deze commissie is vastgelegd dat vergaderingen van die commissies en van deze commissie openbaar zijn. Tenzij er voorbereidend beraadslaagd wordt over de advisering van de jaarrekening. Op dat moment gaan we even er voor naar buiten toe op zwart. Daarom zijn de deuren op dit moment gesloten vanwege het besloten karakter en de geheimhouding die daarbij hoort. Dat is zo ingeregeld zodat er vrij uitgesproken kan worden met de accountant over zaken die in uitvoering zijn. En wellicht over geheime stukken die toegelicht zouden moeten worden. Dat gezegd hebbende ben ik door de opening van de vergadering heen.

2 Besluitenlijst

Jean voorzitter Noël

Dan ga ik naar agendapunt twee, de besluitenlijst. We hebben daar geen op- of aanmerkingen over binnengekregen. Zijn er hier nog op- of aanmerkingen? Zo niet, dan is deze ongewijzigd vastgesteld. Dan gaan we naar agendapunt drie.

3 Ontwerpbesluit normenkader en actuele begrotingsbijstelling

Jean voorzitter Noël

Het ontwerpbesluit, normenkader en actuele begrotingsbijstelling. Daar is voor zover ik weet niet direct een inleiding voor voorzien. Toch heren? Ik kijk even naar links. Nee. Meneer De Waal kan een korte toelichting geven.

Ambtelijke ondersteuning

Dan houden we ons aanbevolen. Alstublieft Meneer De Waal aan u het woord. -Het normenkader en de slotwijziging. De normenkader dat is iets wat al jaarlijks aan de orde is. Het geeft in feite richting aan de accountantscontrole. Het tweede punt is de slotwijziging. Die is wel nieuw. Dat heeft te maken met de rechtmatigheidsverantwoording van het college over boekjaar 2023. Die moet voor het eerst toegepast worden. De reden dat bij de stukken die later dan gebruikelijk zijn. Dat heeft vooral te maken met de rechtmatigheidsverantwoording. Hoewel die wet al een aantal jaren op de plank ligt en steeds vooruitgeschoven is. Toen was er op enig moment paniek in het land. Ik meen in februari toen de algemene rekenkamer daar wat kritiek op had. Toen ontspon er zich van alles. Toen is in overleg met de accountant besloten om niet opeens allemaal dingen tussendoor te doen. We wachten af wat er uit die discussie komt. Dan zullen we op het laatste moment dit ter besluitvorming voorleggen. Zodat we niet voor elke oprisping in het land acuut dingen moeten gaan aanpassen. Dat is de reden dat het stuk nu pas behandeld wordt.

Jean voorzitter Noël

Dat was het. -Dank u wel meneer De Waal voor de toelichting. We zullen even wachten, want mevrouw Fischer komt er aan. Goedenavond.

Anne Marie Fischer-Otten

Welkom. -Ik kijk bij verlies altijd of het laatste balletje rood is. -We hadden een klein vermoeden dat het ermee te maken zou kunnen hebben. Dank je wel. Met deze korte toelichting als intro geef ik dit punt vrij voor de eerste termijn. Dan zal ik gelijk beginnen

Leo Jongen
zonder te loten bij de PvdA. Meneer Jongen. -Onze fractie heeft daar geen op-

Nicolle Heijltjes
of aanmerking over. Geen vragen, dus akkoord. Burgerbelangen. -Wij sluiten ons aan bij onze voorganger. Wij hebben geen verdere vragen over dit onderwerp. Akkoord. De SP misschien? Dan ga ik zo om terug. Het is opletten tegenwoordig. -Wij hebben verder geen vragen.

Roger Scheeren
De VVD, meneer Scheeren? -Leuke en creatieve gevolgen

Mark Meijer
worden ook [onhoorbaar 00:19:05-00:19:07] -Het CDA?

Anne Marie Fischer-Otten
Wij hebben geen vragen. -Mevrouw Fischer, namens het ouderenpartij. -Dank u wel. Ik heb geen directe vragen over dit stuk zoals het er nu staat. Stel dat er een kabinet komt die andere rare dingen vertelt. Dan kan het behoorlijke invloed hebben op datgene wat hier in staat. Het is een controle, maar uiteindelijk is er een bepaalde richting gekozen. Er komen, neem ik aan, wethouders voorstellen hoe

Leo Jongen
dat hier allemaal verder in zijn werk gaat.

Jean voorzitter Noël
Daarna zijn wij aan de beurt, dacht ik. -Ik denk dat u een ander onderwerp bedoelt. We hebben nu agendapunt drie.

Anne Marie Fischer-Otten
Over de normenkader actuele begrotingsbijstelling. Daar hadden wij geen vragen over. -Wellicht is dat een legitieme vraag naar de jongeren. Zou het normenkader door beleidswijzigingen in Den Haag aangetast kunnen worden, of beïnvloeders? Ik kijk even naar links. Wie zou daar iets over kunnen zeggen?

de heer van Vught
Meneer van Vught. -Dank u wel, voorzitter. Ik durf te zeggen dat de regelgeving zoals die er nu ligt tegen een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid bekrachtigd wordt in de formele wet en regelgeving. De wijzigingen die de rekenkamer heeft voorgesteld zijn voor een gedeelte in de definitieve voorstellen door het ministerie van Binnenlandse Zaken overgenomen. Ik verwacht dit najaar een definitieve bekrachtiging van de wet en regelgeving. Zoals er nu gehandeld wordt door het college en de accountant bij de jaarrekening 2023 loopt dat vooruit op de bekrachtiging van die wet en regelgeving.

Jean voorzitter Noël
Duidelijk. Dank u wel voor de korte toelichting. Namens het lokaal alternatief. Ik ben wel eens waar hier de voorzitter. Mijn collega is vandaag afgemeld. Ik mag melden dat we verder geen op- of aanmerkingen hebben over dit stuk. Als ik in de rondte kijk, dan mag ik concluderen dat wij het raadsbesluit normenkader van slotwijziging hierbij kunnen aannemen? Geen op- of aanmerkingen verder? Bij deze besloten. Dan was dat agendapunt drie. Dan stappen we over naar agendapunt vier. Zoals net al in de inleiding toegelicht is gaan we naar buiten toe de zender op zwart zetten. We komen straks terug bij de kijkers online als we

4 Ontwerpbesluit Jaarrekening 2023

Jean voorzitter Noël
bij het volgende agendapunt aangekomen zijn. We gaan het nu hebben over het ontwerpbesluit jaarrekeningen. Tot straks.

5 Stand van zaken Ravijnjaar

Jean voorzitter Noël

Goedenavond. Online, voor de tweede keer. We zijn er weer als het goed is met z'n allen samen. We gaan naar agendapunt vijf. Daar is een stukje toelichting en informatie over het Ravijnjaar. Het beruchte Ravijnjaar zoals het op ons allen staat af te komen. Daar zal meneer De Waal straks iets over vertellen. Toch? Dan ben ik dit keer wel juist geïnformeerd. Dank je wel. Ik heb zelf ook wat informatie voor jullie meegenomen, collega's. Ik ben op een bijeenkomst geweest in Helmond. Daar is een voorlichtingsavond gehouden door de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. In combinatie met een medewerker en collega van meneer van Vught van Deloitte. Daar is allerlei informatie gegeven. Een avondvullend programma over het Ravijnjaar. Ik heb flink zitten meeschrijven. Ik denk dat het zinvol is om jullie die informatie te geven. Jullie krijgen ook de presentaties die daarbij horen en mijn notities achteraf. Dat is bewust niet vooraf gemeld. Ik zal het eerst even toelichten. Dan zal u het straks wellicht beter begrijpen. Daar zit veel technische informatie en om de informatie heen. Ik ga van start. Ik wil aan meneer van Vught vragen of hij kritisch meeluistert met hetgeen wat ik opgeschreven heb. Stel dat er grove onwaarheden instaan dan zou ik die graag willen corrigeren voordat het een en ander naar de verschillende fracties doorgestuurd gaat worden. Akkoord? Mooi. Het Ravijnjaar. Ik begin met het gemeentefonds en de ontwikkelingen daarin landelijk. In het Kabinet-Rutte IV is een aantal jaren geleden afgesproken dat het gemeentefonds zou moeten worden opgehokt. In verband met de behoeftes die binnen de gemeentes lagen. De taken die overgeheveld waren, enzovoort. Naarmate waarin, maar daar hoeven we het niet over te hebben. Dat is misschien een politieke discussie. Hier gaat het puur en alleen over de inhoud. Er is toen gezegd dat we tweeëneenhalf miljard per jaar plussen over de jaren ´22, ´23, ´24 en ´25. Een tijdelijke verhoging van het gemeentefonds met tweeëneenhalf miljard per jaar. Inclusief prijscompensatie, maar exclusief een systeem dat toen trap-op trap-af heette. Als het rijk meer geld ging uitgeven dan ging die tweeëneenhalf miljard naar boven bijgesteld worden. Als het rijk minder ging uitgeven dan gebeurt het omgekeerde. Die koppeling met de trap-op trap-af systeem is in 2024 ondertussen gebeurt. Dat is omgezet naar een koppeling aan de ontwikkelingen van het Binnenlands Bruto Product. Dat betekent dat er een stukje variatie in die verhoging kan zitten. Dat hebben we de afgelopen jaren gezien. In 2024 was de uitkering in het gemeentefonds gelijk aan die in 2023. Ik heb het nog steeds over landelijke cijfers. In 2025 wordt dat een lastiger verhaal. Het ravijn waar we het vaak over hebben is in feite niks anders. Daar werd gesteld aan het einde van die tijdelijkheid van die toezegging van die tweeëneenhalf miljard die over een aantal jaren zou worden toebedeeld in het gemeentefonds. Wat is er nu gezien? Landelijk zijn er overschotten in bestedingen uit het gemeentefonds. Er wordt veel gereserveerd. Als we kijken naar onze jaarcijfers van nu dan hebben we ook geplust. In het land gebeurt dat erg veel. De vermogens zijn bij de gemeentes in het land sterker gestegen dan de uitkeringen die extra gedaan zijn. We krijgen in Nederland tien miljard met zijn allen afgerond. Er is meer in de spaarpot gestopt dan daardoor extra ontvangen. Dat gaat wegvallen. Die tijdelijkheid is eindig. Wat gebeurt er als je tekort gaat komen? Dat kan een individuele gemeente wel raken. Overigens is dit het beeld. Er zijn plussen en minnen aan verschillende kanten bij verschillende gemeentes. Vanaf 2026 wordt het inzetten van het eigen vermogen om dat op te eten toegestaan. Enkel aan een gemeente met maximaal 10 procent van het eigen vermogen per jaar in je exploitatie. Zodat de overschotten zullen gaan afnemen als je dat doet. De voorwaarde is dat de zorgfabiliteit van een gemeente minimaal 20 procent moet zijn. Wij zaten nog op 19,7. Als we het resultaat van 23 niet in de begrote reserve opnemen van het resultaat toevoegen. Dat is een flauwe grap. We gaan daaroverheen op dit moment. Dat zou een overweging kunnen zijn voor de gemeente Kerkrade als er tekorten ontstaan De reserves die we hebben tellen mee in het weerstandsvermogen. Dat is al eerder gezegd en genoemd door meneer van Vught. Ik zie dat het weerstandsvermogen binnen de gemeente op 1 punt 4 staat. De provincie eist als toezichthouder dat dat weerstandsvermogen 1 punt 0 zou moeten zijn. Dan zitten we als gemeente daar behoorlijk boven. Daarbij werd gesteld in de bijeenkomst landelijk dat de weerstandsvermogen vaak ruim berekend wordt. Het gaat niet over de gemeente Kerkrade. Dat de risico's die men inschat misschien minder hoog zijn dan dat ze daadwerkelijk op papier worden beargumenteerd. Waardoor een reserve lager zou kunnen cq mogen zijn. Dat ter voeding van wellicht politieke discussie elders. Niet hier. Als je moet gaan bezuinigen ga dan kijken of je dat zoveel mogelijk kunt doen op medebewindstaken. Dat zegt de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De medebewindstaken zijn dingen die je verplicht bent om als gemeente uit te voeren namens de centrale overheid. Of dat makkelijk is en altijd goed voelt? Dat is een ander verhaal. Dat advies wordt wel meegegeven. Geef maar minder geld uit aan die dingen die je moet doen en waar je een x bedrag voor krijgt. Als je zegt van: het is op. Dan is het ook op. Ik kom net op het voorbeeld over de bijstand. Daar kun je dat niet zomaar doen. Misschien zijn er andere onderwerpen waar je dat wel zou kunnen overwegen. Dan speelt de nieuwe politiek. Het nieuwe kabinet. Het hoofdlijnenakkoord wat er op dit moment

ligt. De speciale uitkeringen, daar is al over gesproken. Daar zijn vragen over gesteld. Er ligt een voornemen om veel van die speciale uitkeringen naar het gemeentefonds over te hevelen. Dat betekent simpelweg dat ze niet meer geoormerkt zullen worden. Dan moet je met dit geld dit gaan uitvoeren. Je krijgt die bullen gelding en er horen een aantal taken bij. Dat betekent dat je daarin als raad uiteindelijk andere of meer keuzes zou kunnen gaan maken. Je kunt schuiven met die pootjes. Afhankelijk naar je eigen inzicht hoe de financiële situaties lokaal zijn. Dan ligt er nog een plannetje op batenheffing. Dat is wanneer gemeentes nieuwe planbestemmingen bedenken en daar komt winst uit. Bijvoorbeeld het grondgebieden. Dan zou die wel eens belast kunnen gaan worden. Als je daar baten uithaalt dan moet je dat gaan opmaken. Het is een plan in dat hoofdlijnenakkoord dat er vanaf 2027. Let wel op, dat is in '27. We zullen nog een jaar overslaan. Er zou dan een circa nullijn moeten volgen inclusief prijs en looncompensatie. Daar waar het gaat over de uitkeringen in het gemeentefonds. Die gaat dan de prijsontwikkelingen volgen zoals die zich voordoen. Dan zul je binnen die marges als gemeente moeten blijven opereren. Zonder de discussie te voeren of het meer of minder moet zijn op basis van prijsontwikkelingen. Dan kwam nog een stelling op dit moment. Dat heeft meneer van Vught net ook al verwezen. Capaciteit is een groter probleem momenteel dan geld. Dat zegt de arbeidsmarkt. Het uitvoeren van plannen loopt achter bij gebrek aan capaciteit. Er zijn simpelweg te weinig handen om het geld wat je toebedeeld krijgt te kunnen uitgeven. CQ te vertalen in beleid en tot uitvoer brengen. We hebben net gezegd dat de gemeente Kerkrade wat dat betreft een compliment heeft gekregen. Landelijk gezien is dat zeker een issue. Dat kan ook hier nog steeds voorkomen. Dus zeggen we van: pas op met het puur en alleen kijken naar geld. Kijk naar de plannen die je maakt of die überhaupt uitvoerbaar zijn met de mensen die je hebt. Dan is er nog iets gezegd over verouderde reserves die structureel waren ingericht. Die niet meer uitgegeven kunnen worden waardoor oudere reserves oppotten. Dat is een technisch verhaal. Dat kunnen jullie straks in de toelichting misschien iets verder doorlezen. Dat zou je kunnen overwegen om die vrij te maken. Tenslotte nog over die speciale uitkering. Er is gesteld dat er wellicht daarvan teruggevorderd gaat worden door de centrale overheid. Als er niet wordt uitgegeven aan hetgeen waarvoor het bedoeld is. Het algemene landelijke beeld samenvattend. Niet in eerste instantie begrote uitgaven worden meestal niet meer besteed. In Kerkrade was dat duidelijk anders het afgelopen jaar. Dat hebben we net gehoord, maar landelijk. Als er later financiële bijstellingen. Als in de loop van het jaar aan bijgestelde begrotingen gewerkt wordt dan blijken die vaak niet uitvoerbaar of besteedbaar. Dat is een weet. Daardoor zijn een aantal indicatoren vervolgens beter geworden. Met andere woorden: meer reserves op de bankrekeningen van de gemeentes. De vraag is dan: moet je dat willen? Als je geld hebt, maar je geeft het niet uit. Je maakt er geen beleid voor dan raakt dat onze samenleving en onze burgers. Niet uitgevoerd is geen gemaakt beleid. Sparen is in die zin onverstandig. Er was toen ook een tip gegeven. Er is gekeken naar zorg. Zware en lichte zorg. Wat een forse aanslag op het landelijke budget betekent. Kijk waar je in de zorg en de capaciteit die je daarvoor hebt wat je gaat aanpakken. Als lichte zorg meer preventief afhangt dan zou je daarmee kunnen voorkomen dat zware zorg meer geleverd moet gaan worden. Of dat zo zwaar blijft zoals het nu is. Dat is een aanbeveling vanuit deze twee organen. Dus kijk daar met name heen. Zorg voor preventie aan de voorkant voor alles wat met gezondheid te maken heeft. Even kijken. Tenslotte advies voor het weerstandsvermogen. Daarvan is gezegd: "Maak die factor niet te belangrijk." Ik ben benieuwd wat de accountant daarvan vindt. Schat risico's niet te hoog in. Laat je adviseren door je accountant. Ga niet alleen kijken naar een zo mooi mogelijk cijfer boven de één. Tenslotte het advies rondom het sturen van capaciteit. Niet vanuit de centen geredeneerd. Dat is wat de gemeenteraden wordt meegegeven vanuit het gremium daar waar ik geweest ben. Voor zover mijn verhaal. Ik hoor graag of er op- of aanmerkingen zijn die wellicht incorrect zijn. Mocht dat wel zo zijn dan wordt het aangepast. Jullie krijgen in ieder geval de presentaties die ik daar ontvangen heb. Plus het A4'tje met deze opmerkingen voor jullie fracties zover. Wat is verstandig? Eerst hierop reageren of eerst naar Mike toe. Meneer De Waal.

.

Het is een overzichtelijke sheet. In ieder geval qua omvang bedoel ik dan. Bovenin staan de momenten die u al gehoord heeft over het Ravijnjaar, het studiejaar en wat we daar allemaal voor bedacht hebben. Dat is begonnen met een informatiebijeenkomst over de begroting. Rein-Aart van Vugt heeft daar ook iets over gezegd. Bij de begrotingsbehandeling is er een toezegging gedaan. We hebben in november in de financiële commissie nadere afspraken gemaakt. Op elf maart is ook een besluit genomen over het proces. Dan zijn we nu op 25 juni. Het doet mij deugd u te kunnen melden dat het traject studiejaar precies loopt volgens de eerder met u gedeelde uitgangspunten. Dus wat dat betreft liggen we op koers. Inmiddels is er de voorjaarsnota van de Rijk en ook de meicirculaire verschenen. De raadsinformatiebrief is als het goed is vanmiddag op ibabs geplaatst. Ik heb hem hier ook in financiële commissie nog een keer laten plaatsen. Daarin zien we in alle jaren plussen. Behalve in 2025. De afdronken was eigenlijk. De Ravijnjaren beginnen eerder doordat het Rijk in 2025 onverwacht een grote uitname heeft gedaan. Daar zal ongetwijfeld nog over

gesproken worden. De ravijnen worden minder diep. Dat is dan weer het goede nieuws. De informatiebrief licht ik verder niet uitvoerig toe. Op één dingetje na. Er is wel eens wat gevraagd over de budgettairneutrale verwerking. Die hebben we nu weer in twee postjes staan. Een heeft te maken met de invoering van de Omgevingswet. De andere post is wat we noemen 'Het Besparingsverlies Jeugd'. Wat mag dat dan zijn? Het Rijk heeft onderkend dat een aantal taken op het gebied van jeugdzorg dat ze te weinig geld aan de gemeentes heeft meegegeven. Ze hebben daarop gereageerd met de belofte om wat wetgeving te ontwikkelen. Wat door gemeentes. Wat in ieder geval voor een aantal soorten jeugdzorg niet meer aan de wat komen te staan of minder. Met ons hadden we de val van het kabinet en de vorming van het nieuwe kabinet. Het Rijk heeft nu in de meicirculaire erkend. Dat jaar 2025 gaat hem niet lukken. Ik geloof dat het in macro om 500 miljoen ging. Die hebben ze nu voor eigen rekening genomen. Wat betekent dat nu voor onze cijfers? We hebben een navolging van allerlei adviezen, ook vanuit de VNG. Dat de besparing nog te realiseren door rijksbeleid. Die hadden we als een soort van negatieve stelpost op de kosten zichtbaar gemaakt. In 2025 was dat twee miljoen. Dus ons uitgangspunt was conform al die uitgangspunten en adviezen van de VNG onder andere. Dat we dus ongeveer twee miljoen zouden kunnen besparen op onze kosten van de jeugdzorg. Tot het Rijk met maatregelen ging komen. Dus hebben wij dat geld al ingeboekt. Het Rijk zegt nu dat 2025 het niet gaat worden. Alsjeblieft, wij compenseren dat. Het is voor ons geen extra voordeel, omdat we daar al op geanticipeerd hebben. Dus wat we nu kunnen doen is die taakstelling uit de boeken wegstrepen naar saldo nul. Nu ik hier bij de financiële commissie ben wil ik vanaf deze plaats dit toelichten. Mocht u zich op een ander moment verdiepen in die informatiebrief. Wat kan ik daar verder over zeggen? De resultaten zijn in ieder geval mooi, met uitzondering van 2025. De begrotingsvoorbereidingen worden momenteel opgestart. Dat gebeurt elk jaar. Wat wij gepland hebben op zeventien oktober dat is allemaal gereserveerd door de griffie. De informatiebijeenkomst voorafgaande aan de begrotingsbehandeling waar de heer Van Vught een toelichting op gaat geven. Dan krijgt u een actuele kijk op de financiële toestand. De landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de Ravijnjaren. We hopen dat het nieuw kabinet een aantal besluiten heeft genomen over opgangende dossiers. Zodat er meer zicht is op de ontwikkelingen. Zoals uw voorzitter die heeft aangegeven. Meestal is de dag daarvoor Prinsjesdag, de september circulaire. We gaan het zien. We kunnen niet voorspellen wat er allemaal gaat gebeuren. Het voorstel is om sowieso daarna een vervolg aan te geven in de financiële commissie. Dan hebben we weer de actuele cijfers en toestand. Wat op dit moment de landelijke ontwikkelingen zijn? Wellicht kan de heer Van Vught daar iets over vertellen in relatie tot dat Ravijnjaar. Dat was mijn toelichting.

Jean voorzitter Noël

Dank je wel. Zijn er vragen aan deze tafel? Ik begin even rechtsom. De heer Schlangen?

Leo Jongen

Niet zo. Meneer Jongen, PvdA? -Geen vragen.

Marianne Laumann

Mevrouw Laumann misschien? -Ik heb een paar vragen. Ik heb meegeschreven. Als ik het goed begrijp dan kan de raad in de toekomst meer met potjes schuiven door vrijheden van de overheid. Zo heb ik het begrepen. Er is gezegd dat het geld niet meer zo geoormerkt is. Dat betekent meer regelvrijheid. Dan moeten door andere meer besluiten genomen worden. Als ik het goed begrijp. Ik hoor het graag als ik het niet goed heb begrepen. Daarom wil ik dat nog eens vragen. Wat het Ravijnjaar betreft en het nieuwe beleid. Ik vind het moeilijk om daarop te reageren of daar iets van te vinden. We weten niet of deze coalitie blijft zitten vier jaar. Wat gaat er dan weer veranderen? Ik vind het proces moeilijk te volgen, omdat het steeds verandert van de overheid. Als er nieuwe mensen komen dadelijk dan krijg je weer andere dingen. Ik vind het moeilijk om daarop in te spelen nu al. We hebben nog nooit zoveel onzekerheid gehad in een overheid als waar we nu mee zitten. Dan moeten we maar kijken waar we uitkomen. Dat was mijn vraag. Dus of we andere en meer keuzes moeten maken. Dank u wel.

Jean voorzitter Noël

Dank je wel mevrouw Laumann. Daarmee het CDA nog? Geen vragen. -[onhoorbaar 01:29:41-01:29:45]

Roger Scheeren

Ik begrijp de verwarring. Allereerst bedankt

Jean voorzitter Noël

voor het verhaal van het congres van de Nederlandse Raadsleden. Als ik het goed heb. Ik weet het niet zeker, want dat is een andere vraag. Het voorstel om vooral te bezuinigen op medebewindstaken. Dat is gekomen van de taakfonds Taken en Middelen. Dus dat is wellicht daarvan afkomstig. De vraag die wij als VVD

vooral hebben is. Ik lees dat wij in het traject studiejaar op schema lopen volgens de uitgangspunten. We hebben afgesproken dat we in de financiële commissie en update geven. De vraag is: in welke fase gaan we concreet dieper in op de opties van bezuinigingen op medebewindstaken? De opties op bezuinigingen van autonome taken? Er is toezegging door de heer Paas gedaan dat we dat in deze commissie voorbespreken voordat dat naar de raad gaat. Ik was benieuwd hoe dat exact gaat lopen. Tot zover. -Akkoord. Dank u wel. De ouderenpartij?

Anne Marie Fischer-Otten

Vragen heb ik niet. Dank je wel voor de duidelijkheid in de financiële brij. Het is fijn als je het uitgelegd krijgt. Dat is anders als je het zo kil op papier ziet.

Jean voorzitter Noël

Dank je wel. -Dank zover. Als ik naar de twee vragen kijk die open staan dan is er een voor mij bedoeld. Die is van mevrouw Laumann over het oormerken van die speciale uitkeringen. Zoals ik het begrepen heb zou het zo zijn dat dat wellicht. Dat is nog steeds een voornemen. Het ligt in het kader van wat de nieuwe politiek gaat doen. Een voornemen zou kunnen zijn om het oormerken voor een groot aantal van die regelingen los te laten. Dat betekent dat je dat geld als gemeente wel krijgt. Zonder dat er specifiek afgesproken is dat je dit miljoen moet uitgeven aan x. Dat andere miljoen moet je uitgeven aan y. Als dat gaat gebeuren dan zou je kunnen bedenken om aan x niet één miljoen, maar 1,1 uitgeven. Aan y negen ton bij wijze van spreken. Dus op die manier. Persal zou de uitkering niet veranderen daardoor. Dan dat het lastig is hoe het allemaal met alle wijzigingen gaat die steeds weer komen. Dan moet u in Den Haag zijn, misschien. Zelfs daar hebben ze het antwoord niet op waarschijnlijk.

Marianne Laumann

Dat was maar een opmerking, voorzitter. -Ik kijk naar de vraag van de VVD over het studiejaar. Meneer De Waal.

Ambtelijke ondersteuning

De planning was dat we in begin 2025 de exercities allemaal doorlopen hebben. Dan hebben we de actuele stand van zaken van de begroting net van tevoren gehad. Dan is er meer duidelijkheid over wat er gaat komen. We hebben net alle onzekerheden gehoord. Ik denk dat het een goed moment is dat je op basis van de actuele informatie handelt op het moment dat we dat proces doorlopen hebben. In de zin van alles in beeld gebracht hebben begin 2025.

Jean voorzitter Noël

Voorzitter, mag ik daar een opmerking over maken? Alsjeblieft. -Dit is wat mevrouw Laumann daarvoor heeft gebracht. Als je het zo ziet en de wijzigingen die elkaar mogen opvolgen dan denk ik dat we zorgvuldig moeten zijn. Zodat we niet snel bepaalde conclusies trekken en maatregelingen nemen, die achteraf onnodig zijn. Ik denk dat het goed is als we de ambtenarij hun werk laten doen. Zodat we afwachten en kijken hoe de ontwikkelingen zijn met betrekking tot de begroting, najaarsnota en dergelijke. Zo kunnen we successievelijk kijken van: hoe ligt het schip erbij? Hoe groot is de pijn? Wellicht dat de pijn mild is en dat je kunt schuiven door de mogelijkheden die het kabinet geeft. Ik zou zeggen laten we er zorgvuldig mee omgaan. Anders krijg je allerlei kooien verhalen die in feite voor de staat niet goed zijn. Voorzitter, mag ik daarop reageren? -Alsjeblieft, de heer Scheeren. Dat is overigens het advies van de Taakfonds. Die zeggen ook van: ga geen overhaaste bezuinigingen doorvoeren, maar ga je wel voorbereiden. We kunnen gaan afwachten en kijken wat er op ons afkomt. Ik hoop dat ambtenarij in kaart aan het brengen is wat de mogelijke opties zijn. Die ga je uiteraard pas benutten. Tenzij het besparingen zijn waarvan een hele raad zou vinden dat dat zinvolle besparingen zijn. Dan maken we middelen vrij voor andere investeringen. Ik ga ervanuit dat we ons onafhankelijk van wat er wel of niet in Den Haag gebeurt gaan voorbereiden. Zodat we dadelijk niet met de schijnwerper kijken en niet weten wat we moeten gaan doen. Daar zijn we het in ieder geval over eens. Ik hoop dat de heer De Waal bevestigt dat dat in ieder geval het proces is.

Ambtelijke ondersteuning

Dat is precies wat we nu aan het doen zijn, namelijk onszelf voorbereiden. -Exact heren.

Jean voorzitter Noël

Ik denk dat ik het onder zorgvuldigheid zonder tijd te verliezen zou kunnen samenvatten. Ik denk dat dat hetgeen is wat u allebei zou willen. Ik denk dat het verstandig is als je naar onze gemeentefinanciën kijkt. Gelukkig ligt er een gezonde basis. Dus in die zin kunnen we gerust zijn dat dat hier op een goede en fatsoenlijke manier naar gekeken wordt. Daar mogen we gerust op zijn, denk ik. Hoe dan ook, dat is een

schot voor de boeg. Daar gaan we het volgende week in de raad met z'n allen er nog kort over hebben. Mooi. Voorzitter, we moeten de datum nog corrigeren. Moet jij nog iets corrigeren? -Ja, die datum van die informatieavond

Daisy Broeders-van Duinen

Correctie. -De heer De Waal noemde net de datum van zeventien oktober voor de openbare informatieavond. Ik heb het nagekeken, maar wij hebben de datum van 29 oktober in de agenda staan. Wij gaan dat samen afstemmen en zorgen dat de juiste datum in ibabs land.

de heer van Vught

Meneer van Vught, u heeft nog een vraag of opmerking? Ik wil graag benadrukken dat ik het ermee eens ben dat het in mijn ogen verstandig is dat u conform eerdere afspraken binnen deze commissie de vinger aan de pols houdt. Nu op procesniveau en heeft het proces z'n loop? Het is goed dat u die vraag stelt aan de heer Van Der Waal en dat hij dat bevestigt. Ik denk dat het verstandig is om begin '25 deze fundamentele discussie te voeren in de aanloop naar 2026. Dat zal het jaar zijn waar daadwerkelijk die algemene uitkering naar beneden gaat. Ik denk dat de voorzitter het uitstekend verwoord heeft. Ik ben ook van mening dat u dat niet alleen vanuit een financieel perspectief moet doen. Zodat u doet vanuit het perspectief van: wat kun je met elkaar allemaal aan? Wat kan de ambtelijke organisatie aan? Wat kunnen de aannemers aan? De leveranciers? Dus dat heeft meerdere kanten. Het is in feite heel simpel na zeven vette jaren. De jaren 2019 tot en met 2025 waren dat financieel. Zie je dat je in 2026 de broekriem een keer moet aantrekken. Dat betekent dat je keuzes moet maken. Niet alleen vanuit geldperspectief, maar ook vanuit capaciteitsperspectief. Dat is belangrijk dat dat begin '25 hier in deze commissie een keer diepgaand wordt doorgesproken voordat het in het politieke debat terecht gaat komen. In deze fase is het vooral een broedende kip niet te veel storen. Wel af en toe de vraag stellen of die kip nog steeds een broedende is. Dat is volgens mij wat u aangaf. Ik denk dat het goed is om in het najaar over twee dingen te hebben. Los van de datum. Dat we het hebben over het jaar 2025. Dat is een bijzonder jaar in het geheel. Overigens liggen daar allerlei varianten om flexibel met een eventueel tekort te mogen omgaan. Los van eigen keuzes die je maakt. Daar zit het Rijk wat praktisch in. Tegelijkertijd doorkijken naar hoe ziet dat plaatje er uit vanaf 2026 en verder? Wat komt er dus een half jaar later? Wat komt er op u af? Waar moet u rekening mee houden? Wat zal de omvang van dat Ravijnjaar ongeveer gaan worden? Dat is dan wel redelijk duidelijk. Dat begint nu al vrij duidelijk te worden hoe dat eruitziet. Dat zal zeker met de septembercirculaire een helder beeld geven.

Jean voorzitter Noël

Dank u wel de heer van Vught voor deze toevoeging. Wat mij betreft een mooie afronding. Hetzij, ik kijk nog even rond. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Niet? Ik heb vanavond uitdrukkelijk bewust niet benoemd dat we onlangs afspraken hebben gemaakt over spreektijden in eerste en tweede termijn. Dat gaat zich vast vanzelf regelen in dit mooie gremium. Zo is het ook gebeurd. Het kan allemaal wel zonder dat je de letter van de wet precies in de gaten hoeft te houden. Laten we dat als voorbeeld meenemen naar de grote club.

6 Sluiting

Jean voorzitter Noël

Goed. Dat concluderende sluit ik deze vergadering onder dankzegging aan jullie aller aanwezigheid en inbreng om 21 uur 33. Fijne avond allemaal!